

Sygn. akt I C 133/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: aplikant aplikacji ogólnej Adam Jarosiński

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko Powiatowi (...) Wschodniemu, (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. i Miastu G. T.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża W. K. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 133/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 lutego 2015 roku W. K. wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwot : 32.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 2.240 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich oraz 710 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od wszystkich wskazanych kwot od dnia 8 lutego 2012 roku do dnia zapłaty w związku z negatywnymi następstwami upadku na nierównej i oblodzonej asfaltowej nawierzchni w obrębie działki gruntu nr (...), położonej w Tuszynie przy ulicy (...). Nadto powód wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanych za ewentualne skutki zdarzenia mogące wystąpić w przyszłości oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew k.2 – 7)

Pismem procesowym z dnia 20 lutego 2015 roku W. K. sprecyzował, że dochodzi roszczeń objętych pozwem in solidum od obu pozwanych.

(pismo procesowe k.77)

Postanowieniem z dnia 7 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zwolnił W. K. od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie z dnia 7 maja 2015 roku k.85)

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 lipca 2015 roku (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany przyznał fakt udzielenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej właścicielowi działki nr (...), położonej w Tuszynie przy ulicy (...) w dniu 8 lutego 2012 roku, jednakże zaznaczył, że zarząd nad przedmiotową drogą sprawowała Gmina T., co uzasadnia odpowiedzialność tego podmiotu za niezapewnienie bezpiecznych warunków w miejscu zdarzenia. Nadto podkreślił, że powód nie wykazał podstawowej przesłanki odpowiedzialności deliktowej tj. winy po stronie zarządcy drogi, gdyż do zdarzenia doszło w miejscu nie przeznaczonym dla ruchu pieszych. Ta okoliczność uzasadnia zaś w ocenie pozwanego postawienie W. K. zarzutu przyczynienia się do zdarzenia. Wreszcie zaznaczył, że dochodzone roszczenia są rażąco wygórowane co do ich wysokości.

(odpowiedź na pozew (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. k.89 – 94)

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 lipca 2015 roku Powiat (...) Wschodni wniósł o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany odwołał się do treści porozumienia zawartego w dniu 19 marca 1999 roku z Gminą T. w zakresie przekazania zarządu drogami publicznymi, w tym ulicą (...) w Tuszynie Gminie T., co w jego ocenie skutkuje bezzasadność skierowanych roszczeń. Jednocześnie podniósł zarzut przedawnienia sformułowanych przez powoda żądań.

(odpowiedź na pozew Powiatu (...) Wschodniego k.99 – 101)

Postanowieniem z dnia 4 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miasto G. T..

(postanowienie z dnia 4 września 2015 roku k.137)

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 października 2015 roku Gmina T. wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł zarzuty przedawnienia zgłoszonych roszczeń oraz braku legitymacji biernej. W ocenie Gminy T. do zdarzenia doszło w obrębie skrzyżowania z drogą krajową co uzasadnia odpowiedzialność Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad jako podmiotu zarządzającego drogą wyższej kategorii. Jednocześnie wskazał brak winy po stronie pozwanej w kontekście upadku na asfaltowej części nawierzchni wykonanej przez podmiot zarządzający pobliską stacją benzynową. Wreszcie zakwestionował wysokość zgłoszonego żądania.

(odpowiedź na pozew Gminy T. k.153 – 158)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 8 lutego 2012 roku około godziny 12:00 W. K. udał się do marketu T. w Tuszynie. W drodze do sklepu mężczyzna otrzymał telefon od znajomych, którzy zamierzali wykonać instalację gazową w swym samochodzie. W. K. poinformował ich, że będzie czekał w pobliżu stacji benzynowej funkcjonującej w Tuszynie nieopodal skrzyżowania drogi krajowej nr (...) oraz ulicy (...). Z uwagi na niską temperaturę oraz mroźny wiatr mężczyzna stał za budynkiem stacji benzynowej w kierunku Ł.. Gdy dostrzegł samochód znajomych skierował się w stronę centrum Tuszyna, a schodząc z powierzchni płyt chodnikowych otaczających budynek stacji poślizgnął się na fragmencie oblodzonego, asfaltowego garbu zlokalizowanego tuż przy krawędzi krawężnika zatoczki stacji benzynowej, który w tym dniu nie był w żaden sposób zabezpieczony przed skutkami zimy.

W. K. upadł na swój prawy bok. M. C. i P. P. po zatrzymaniu samochodu pomogli swemu znajomemu wstać i podejść do auta. Następnie wszyscy razem udali się do Wojewódzkiego (...) w Ł..

(dowód z przesłuchania W. K. k.190 w zw. z k.270, zeznania świadka M. C. k.196v – 197, zeznania świadka P. P. k.197, zdjęcia k.15 – 16, k.162 – 163, wizualizacja google street view)

W szpitali (...) został poddany badaniu lekarskiemu oraz RTG, po czym z rozpoznaniem złamania kostki bocznej prawej oraz urazu prawego barku został zaopatrzony w opatrunek stopowo – udowy i zwolniony do domu. Mężczyzna kontynuował leczenie w poradni ortopedycznej. W dniu 7 marca 2012 roku opatrunek gipsowy został skrócony do stopowo – goleniowego, a ostatecznie usunięty w dniu 28 marca 2012 roku.

Proces leczenia w poradni ortopedycznej zakończył się w maju 2012 roku. Od stycznia 2013 roku W. K. podjął leczenie ortopedyczne w związku z dolegliwościami prawego braku. Mężczyzna otrzymywał iniekcje do stawu barkowego, w lutym 2013 roku wykonane miał badanie USG, zaś w marcu 2013 roku otrzymał skierowania na zabieg operacyjny, który miał zostać przeprowadzony w kwietniu 2014 roku. Z uwagi na względy internistyczne odstąpiono jednak od jego wykonania.

(dokumentacja medyczna k.20 – 60, 213 – 235)

W wyniku upadku z dnia 8 lutego 2012 roku W. K. doznał urazu barku prawego z zespołem bolesnego barku z upośledzeniem funkcji skutkującym zmianami zwyrodnieniowymi z zespołem ciasnoty podbarkowej, złamania kostki bocznej prawej bez upośledzenia funkcji stawu skokowego oraz stłuczenia kolana prawego bez upośledzenia funkcji.

Stwierdzone dolegliwości prawego barku skutkowały trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 12 %. Pozostałe urazy nie spowodowały upośledzenia funkcji narządów dotkniętych urazami w stopniu uzasadniającym stwierdzenie trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Cierpienia fizyczne w początkowym okresie był stopnia średniego stopniowo się zmniejszając. Aktualnie nadal występują z uwagi na dolegliwości bólowe prawego barku i ograniczenia ruchomości.

W związku z doznany uszczerbkiem W. K. wymagał pomocy osób trzecich w wymiarze 3 – 4 godzin dziennie przez okres 6 tygodni, a następnie 2 godzin dziennie przez okres 4 tygodni.

Uzasadnionym pozostawało stosowanie leków przeciwbólowych i przeciwzkrzepowych przez okres 3 – 4 miesięcy, których koszt wynosił około 40 – 50 złotych miesięcznie. W późniejszym okresie, aż do chwili obecnej może zachodzić konieczność zażywania leków przeciwbólowych, których miesięczny koszt wynosi około 20 złotych.

Obrażenia kończyny dolnej uległy wygojeniu i nie wymagają leczenia. W przypadku urazu prawego barku koniecznym pozostaje dalsze leczenie rehabilitacyjne w celu zapobieżenia pogłębieniu upośledzenia funkcji barku, które może być prowadzone w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

(opinia biegłego z zakresu ortopedii k.208 – 212)

Z psychiatrycznego punktu widzenia następstwa zdarzenia z dnia 8 lutego 2012 roku nie wywołały uszczerbku na zdrowiu. Stan psychiczny W. K. nie uległ istotnemu pogorszeniu, a jego obecna kondycja, w szczególności problemy z pamięcią, są związane z operacją tętniaka mózgu i jej powikłaniami.

Cierpienia psychiczne oraz nasilenia stresu związane z wypadkiem miały umiarkowane nasilenie. Odczuwalne były szczególnie w pierwszym okresie po zdarzeniu z związku z dolegliwościami bólowymi oraz mniejszą sprawnością fizyczną.

W. K. nie podjął leczenia psychiatrycznego, ani psychologicznego.

(opinia biegłego z zakresu psychiatrii k.252 – 255)

W okresie utrzymywania pełnego zaopatrzenia gipsowego W. K. korzystał z pomocy swoich dzieci we wszystkich czynnościach życia codziennego. Mężczyzna jedynie leżał z uniesioną w górę nogą. Dopiero po ograniczeniu gipsu do stopowo – goleniowego W. K. zaczął się poruszać. Po wypadku jego aktywność fizyczna znacznie się ograniczyła. Do chwili obecnej odczuwa dolegliwości bólowe. Aktualnie mężczyzna ma orzeczonego umiarkowany

stopień niepełnosprawności. Z uwagi na stwierdzoną niedokrwistość nie są wykonywane wobec niego zabiegi operacyjne.

(dowód z przesłuchania W. K. k.191 w zw. z k.270)

W dniu 4 lutego 2002 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. zawarł z PPHU (...) umowę dzierżawy nieruchomości gruntowej, położonej w Tuszynie przy ulicy (...), oznaczonej jako działka gruntu nr (...).

(umowa dzierżawy wraz z załącznikiem k.72 – 73, 243 – 265 akt sprawy I C 690/12)

W dniu 11 kwietnia 2002 roku dokonano wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego – rejestru przedsiębiorców PPHU (...) Spółki Jawnej z siedzibą w Ł. (nr (...)), która powstała na skutek przekształcenia uprzednio prowadzonej przez (...) spółki cywilnej. Do dnia dzisiejszego PPHU (...) Spółka Jawna z siedzibą w Ł. prowadzi działalność gospodarczą obejmującą dystrybucję paliw na stacji benzynowej położonej w Tuszynie przy ulicy (...).

(odpis KRS - (...), witryna internetowa - (...))

(...) benzynowa zlokalizowana jest w pobliżu skrzyżowania drogi krajowej nr (...) (ulica (...) II) oraz drogi powiatowej (ulicy (...) w Tuszynie). Wjazd na teren stacji możliwy jest zarówno od strony drogi krajowej nr (...), jak również ulicy (...).

Dystrybutory stacji paliw wraz ze stanowiskami obsługi klientów znajdują się obrębie działki gruntu nr (...). Budynek stacji benzynowej oraz przeważająca część otaczających go płyt chodnikowych znajdują się na działce gruntu nr (...). Pozostała część płyt chodnikowych objęta jest działką gruntu nr (...).

Działka gruntu nr (...) pozostaje własnością Skarbu Państwa, zarządzaną przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Działka gruntu nr (...) stanowi własność Skarbu Państwa, zarządzaną przez Starostę (...) Wschodniego. Z kolei działka gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim prowadzi księgę wieczystą nr (...), stanowi własność Powiatu (...) Wschodniego (przeznaczenie drogi – ulica (...)).

(wypis z rejestru k.19, mapa k.280 akt sprawy I C 690/12, wydruk z geoportalu k.121 akt sprawy I C 690/12, system informacji przestrzennej k.119 akt sprawy I C 690/12)

Uchwałą nr V/37/99 z dnia 10 lutego 1999 roku Rada Miejska w Tuszynie postanowiła przejąć w drodze porozumienia z Zarządem Powiatu (...) Wschodniego zadania i kompetencje związane z zarządem drogami powiatowymi na terenie Gminy T..

W dniu 19 marca 1999 roku Zarząd Powiatu (...) Wschodniego powierzył z dniem 1 kwietnia 1999 roku Zarządowi Miejskiemu w Tuszynie prowadzenie niektórych spraw wynikających z ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych m.in. utrzymanie nawierzchni dróg, chodników, obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą.

(uchwała k.160, porozumienie k.104 – 105, aneks k.106 – 108)

W dniu 21 maja 2012 roku W. K. wystąpił przeciwko PPHU (...) o zapłatę kwoty 13.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz 2.00 złotych tytułem odszkodowania w związku z wypadkiem z dnia 8 lutego 2012 roku. Postępowanie toczące się przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie sygn. akt I C 690/12 zakończyło się wydaniem wyroku z dnia 19 września 2014 roku, którym oddalono powództwo. Orzeczenie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 29 października 2014 roku.

(pozew k.2 akt sprawy I C 690/12, wyrok k.305 akt sprawy I C 690/12)

Pismem z dnia 26 stycznia 2015 roku (doręczonym w dniu 28 stycznia 2015 roku) W. K. wezwał Powiat (...) Wschodni do zapłaty kwot : 32.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 2.240 złotych tytułem kosztów opieki osób trzecich oraz 710 złotych tytułem kosztów leczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

Pismem z dnia 26 stycznia 2015 roku (doręczonym w dniu 29 stycznia 2015 roku) W. K. wezwał (...) Spółkę Akcyjną V. (...) z siedzibą w W. do zapłaty kwot : 32.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, 2.240 złotych tytułem kosztów opieki osób trzecich oraz 710 złotych tytułem kosztów leczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

(wezwania do zapłaty k.124 – 128 oraz akta likwidacji szkody)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego, a mianowicie twierdzeń powoda, zeznań świadków P. P. i M. C., a także dokumentów przedłożonych przez strony, jak również znajdujących w się aktach sprawy I C 690/12.

Ustalenia w zakresie dotyczącym negatywnych następstw zdarzenia z medycznego punktu widzenia Sąd poczynił w oparciu o niekwestionowane przez żadną ze stron opinie biegłych z zakresu ortopedii i psychiatrii. Złożone ekspertyzy pozostawały spójne, logiczne, a przy tym wyczerpująco odpowiadały na zakresloną tezę dowodową. Mając na uwadze treść ostatecznych konkluzji, wiedzę biegłych z zakresu powierzonej im dziedziny oraz wieloletnie doświadczenie w pełnieniu funkcji, w tym sporządzaniu ekspertyz w sprawach sądowych o zbliżonej tematyce, nie ujawniły się żadne okoliczności deprecjonujące ich wartość dowodową.

Rekonstruując fakty Sąd wykorzystał również informacje ogólnie dostępne w ramach dostępu do danych Krajowego Rejestru Sądowego, witryny internetowej PPHU (...) Spółki Jawnej z siedzibą w Ł., jak również aplikacji google street view.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Podstawa faktyczna dochodzonych roszczeń opierała się na braku należytego utrzymania miejsca, w którym doszło do zdarzenia z udziałem W. K.. Zgromadzony materiał dowodowy potwierdził, że przyczyna upadku powoda była nierówna i oblodzona nawierzchnia asfaltowego garbu umiejscowionego na wyjeździe ze stacji benzynowej tuż przy krawężniku, wyznaczającym obrys płyt chodnikowych otaczających stację paliw. Strony nie kwestionowały przy tym faktu, że do zdarzenia doszło w miejscu stanowiącym część działki gruntu nr (...), która stanowi własność Powiatu (...) Wschodniego. W konsekwencji materialno prawna podstawa zgłoszonych żądań winna być rozpatrywana w oparciu o treść art. 415 k.c.

Odpowiedzialność ex delicto dotyczy sytuacji, gdy szkoda zostaje wyrządzona niezależnie od istniejącego uprzednio między danymi osobami stosunku zobowiązaniowego, jednakże w takich okolicznościach, w których prawo czyni kogoś za tę szkodę odpowiedzialnym. Podstawowymi przesłankami warunkującymi odpowiedzialność pozostają : szkoda, zawinione działanie lub zaniechanie podmiotu odpowiedzialnego za niedopuszczenie do wystąpienia szkody, a także adekwatny związek przyczynowy między tymi okolicznościami.

Przenosząc powyższe na płaszczyznę niniejszej sprawy należy stwierdzić, że W. K. niewątpliwie doznał szkody w postaci obrażeń ciała w wyniku upadku na nierówną i oblodzoną nawierzchni asfaltowego garbu. Do zdarzenia nie doszłoby, gdyby stan przedmiotowej powierzchni nie zawierał ubytków, a przy tym pozostawał zabezpieczony przed skutkami zimy. W tym zakresie można rozpatrywać zaniechanie ze strony podmiotu odpowiedzialnego za właściwe utrzymanie miejsca upadku. Samo jednak stwierdzenie niewykonania obowiązków jest w tym przypadku niewystarczające. Niezbędnym pozostaje wykazanie, czy, a jeśli tak, to który z podmiotów wskazanych przez W. K. jako pozwany pozostawał odpowiedzialny za utrzymanie miejsca zdarzenia w stanie gwarantującym jego bezpieczeństwo.

Powyższa kwestia wymaga odwołania się do regulacji ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz.U. 1985, Nr 14, poz. 60 z późn. zm., w dalszej części u.d.p.).

Stosownie do treści art. 4 pkt 20 u.d.p. utrzymanie drogi oznacza wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym także odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej. W myśl zaś art. 20 ust. pkt 4 u.d.p. do zadań zarządcy drogi należy w szczególności utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą. Jednocześnie zarządcą drogi pozostają w przypadku dróg krajowych – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, wojewódzkich – zarząd województwa, powiatowych – zarząd powiatu, a gminnych – wójt (burmistrz, prezydent miasta) – art. 19 ust. 2 u.d.p.

Ewentualne przypisanie odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 8 lutego 2012 roku zarządcy drogi w związku z zaniechaniem właściwego utrzymania technicznego drogi wymagało ustalenia, że miejsce upadku W. K. znajdowało się faktycznie w obrębie drogi publicznej. Poczynione w niniejszej sprawie ustalenia faktycznie nie potwierdzają jednak tej tezy.

Po pierwsze, miejsce upadku stanowił asfaltowy garb znajdujący się w ramach wjazdu na teren stacji benzynowej (od ulicy (...) w Tuszynie) tuż przy krawężniku otaczających teren stacji płyt chodnikowych. Okoliczność tą potwierdzają zarówno twierdzenia samego powoda (k.190), jak również zaznaczone przez niego na poszczególnych zdjęciach miejsce upadku (k.15, k.162 – 163). Tym samym poza sferą rozważań pozostaje kwestia odpowiedzialności za właściwe utrzymanie płyt chodnikowych otaczających budynek stacji paliw. Zasadnicze znaczenie ma natomiast fakt, kto jest zobowiązany do właściwego utrzymania wjazdu na teren stacji benzynowej, skoro to w jego obrębie doszło do zdarzenia wywołującego szkodę.

Po wtóre, miejsce zdarzenia nie może być identyfikowane ze skrzyżowaniem dróg publicznych. Zgodnie z dyspozycją art. 4 pkt 9 ppkt a) jednopoziomowe skrzyżowanie dróg publicznych to przecięcie się lub połączenie dróg publicznych na jednym poziomie. Utrzymanie przestrzeni skrzyżowania należy zaś do zarządcy drogi właściwego dla drogi wyższej kategorii. Niewątpliwie stacja benzynowa położona jest w najbliższej okolicy skrzyżowania drogi krajowej nr (...) (ul. (...) II) oraz drogi powiatowej (ul. (...)). Nie sposób jednak przyjąć, aby przestrzeń skrzyżowania obejmowała również teren działki gruntu nr (...), na której umieszczone są stanowiska przeznaczone dla klientów stacji benzynowej. Zasady doświadczenia życiowego, prawidłowego rozumowania, a przede wszystkim zachowanie elementarnych względów bezpieczeństwa nie pozwala na przyjęcie, że częścią skrzyżowania dróg jakiegokolwiek kategorii może być teren stacji paliw. Sąd nie kwestionuje w tym miejscu możliwej praktyki wykorzystywania terenu stacji (działka gruntu nr (...)) przez kierowców poruszających się drogą krajową nr (...) do skrętu w ulicę (...) w kierunku Tuszyna z pominięciem sygnalizacji świetlnej skrzyżowania (w tym ewentualnego postępu przy czerwonym świetle sygnalizatora), przy czym okoliczność ta w żadnej mierze nie zmienia istniejącego stanu rzeczy. Prawy pas drogi krajowej nr (...) zawiera oznaczenia dla kierowców informujące o dopuszczalności wykonania manewru skrętu w prawo w ulicę (...) tuż za sygnalizatorami świetlnymi. Nie sposób zatem w racjonalny sposób przyjąć, że zamiarem zarządcy drogi było przeprowadzenie części skrzyżowania przez teren stale wykorzystywany jako stacja benzynowa. Taka koncepcja prowadziłaby do uznania, że częścią drogi publicznej w rozumieniu art. 1 u.d.p. pozostaje nieruchomości przeznaczona na postój i tankowanie pojazdów mechanicznych, a więc przestrzeń pozostająca w zarządzie podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji paliw i wykraczająca swym przeznaczeniem poza funkcję drogi publicznej tj. wykorzystywanie jej w celach komunikacji.

Z tożsamyh względów nie jest możliwym przyjęcie, że miejsce upadku stanowiło skrzyżowanie drogi powiatowej (ulicy (...)) oraz drogi wewnętrznej w obrębie stacji paliw. Takie rozwiązanie również prowadziłoby do uznania, że w ramach pasa drogi wewnętrznej może funkcjonować stacja benzynowa. Sama zaś odległość dystrybutorów od ulicy (...), a także widoczna różnica między zastosowanymi nawierzchniami nie pozwala wyodrębnić w tym układzie sytuacyjnym drogi wewnętrznej o długości zaledwie kilku metrów.

Po trzecie, koniecznym pozostaje odwołanie się do ustawowej definicji zjazdu jako połączenia drogi publicznej z nieruchomością położoną przy drodze, stanowiącego bezpośrednie miejsce dostępu do drogi publicznej w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 4 pkt 8 u.d.p.).

Zjazd z drogi publicznej stanowi łącznik komunikacyjny między nieruchomością przylegającą do drogi publicznej, a drogą publiczną. Miejsce to ma umożliwić wjazd z drogi publicznej na nieruchomość oraz wyjazd z nieruchomości na drogę publiczną. Z ustawowej definicji zjazdu wynika również, że zjazd nie jest częścią drogi publicznej, a jedynie miejscem dostępu do takiej drogi. Jednocześnie zjazd z drogi publicznej nie jest miejscem łączenia lub krzyżowania się dróg, służy jedynie obsłudze nieruchomości przyległych do drogi (por. komentarz P. Z. do art. 4 u.d.p., L., wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 13 listopada 2013 roku, (...) SA/Wa (...), Lex nr 1412216, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w P. z dnia 7 listopada 2012 roku, (...) SA/Po 435/12, Lex nr 1242186, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 lutego 2011 roku, I OSK 590/10, Lex nr 990268, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 11 września 2015 roku, III Ca 752/15, Lex nr 2131428).

Po czwarte, działka gruntu nr (...) wykorzystywana jest od wielu lat (co najmniej od 2002 roku) jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze sprzedażą i dystrybucją paliw (stacja benzynowa). Dostęp do przedmiotowej nieruchomości zagwarantowany jest poprzez dwa zjazdy, a mianowicie od strony drogi krajowej nr (...) (ulica (...) II) oraz od strony drogi powiatowej (ulica (...)). Obydwie kategorie wskazanych dróg publicznych położone są przy tym w bezpośrednim sąsiedztwie działki gruntu nr (...), przy czym droga krajowa nr (...) (działka gruntu nr (...)) z jej zachodniej strony, zaś droga powiatowa tj. ulica (...) (działka gruntu nr (...)) z jej północno – wschodniej strony.

Mając na względzie treść powyższych argumentów Sąd uznał, że miejsce upadku W. K. znajdowało się na zjeździe z drogi powiatowej (ulica (...)) na teren działki gruntu nr (...) w rozumieniu art. 4 pkt 8 u.d.p. Obszar tego zjazdu pozostaje wyznaczony z jego północnej strony krawędzią ulicy (...) tj. pasem ruchu (fragmentem jezdni) przeznaczonym dla pojazdów mechanicznych poruszających się od strony drogi krajowej nr (...) w kierunku centrum Tuszyna, a po stronach wschodniej i zachodniej krawężnikami, za którymi znajdują się płyty chodnikowe. Przestrzeń ta stanowi połączenie terenu stacji benzynowej z ulicą (...), które swoją funkcją gwarantuje dostęp do drogi publicznej użytkownikom pojazdów mechanicznych. Sporna zaś nawierzchnia asfaltu znajduje się w obrębie zjazdu, co potwierdzają nie tylko załączone do akt sprawy zdjęcia, ale również wizualizacja google street view. Z obrazów tych wynika wprost, że wykonana część asfaltu przylega do krawężnika, za którym znajdują się płyty chodnikowe otaczające budynek stacji paliw.

Skoro zatem zjazd stanowi łącznik komunikacyjny pomiędzy drogą publiczną, a nieruchomością do niej przyległą, a przy tym nie jest częścią drogi publicznej to sam fakt, że do upadku doszło w obrębie granic działki gruntu nr (...) pozostaje irrelevantny prawnie z punktu widzenia odpowiedzialności za właściwe utrzymanie zjazdu. W myśl bowiem art. 30 u.d.p. utrzymywanie zjazdów, łącznie ze znajdującymi się pod nimi przepustami, należy do właścicieli lub użytkowników gruntów przyległych do drogi. Wskazana norma nakłada na właścicieli lub użytkowników gruntów przyległych do drogi utrzymywania zjazdów oraz przepustów znajdujących się pod zjazdami. Mając na uwadze definicję legalną pojęcia utrzymania drogi, zawartą w art. 4 pkt 20 u.d.p. oraz posługując się wykładnią systemową, należy stwierdzić, że utrzymywanie zjazdu polega na wykonywaniu robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu, w tym również odśnieżanie i zwalczanie śliskości zimowej (por. komentarz P. Zaborniaka do art. 30 u.d.p., Legalis, uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 11 września 2015 roku, III Ca 752/15, Lex nr 2131428). Zgromadzony materiał dowodowy potwierdza, że od dnia 4 lutego 2002 roku nieruchomość obejmująca działkę gruntu nr (...) pozostaje w związku z zawartą umową dzierżawy w użytkowaniu PPHU (...) Spółki Jawnej z siedzibą w Ł.. Zatem to na tym podmiocie ciąży odpowiedzialność za prowadzenie prac konserwacyjnych oraz zwiększających bezpieczeństwo i wygodę ruchu w obrębie zjazdu z drogi publicznej (ulicy (...)) na teren dzierżawionej działki. Sama okoliczność, że zjazd znajduje się również na działce gruntu nr (...) nie zmienia oceny stanu rzeczy. Gdyby zamiarem ustawodawcy pozostawało ograniczenie odpowiedzialności zarządców dróg do granic geodezyjnych poszczególnych nieruchomości całkowicie

zbędnym pozostawałoby regulowaniem samego pojęcia „zjazdu” (art. 4 pkt 8 u.d.p.), a także obowiązków związanych z jego utrzymaniem (art. 30 u.d.p.).

W świetle powyższych okoliczności należało stwierdzić brak legitymacji biernej po stronie wszystkich pozwanych w niniejszej sprawie. Powództwo jako skierowane przeciwko niewłaściwemu podmiotowi podlegało zaś oddaleniu.

Jedynie na marginesie poczynionych rozważań koniecznym jest zastrzeżenie, że Sąd w toku niniejszego postępowania nie był w żadnej mierze związany prawomocnym rozstrzygnięciem zapadłym w sprawie o sygn. akt I C 690/12 oddalającym żądania W. K. względem PPHU (...) Spółce Jawnej z siedzibą w Ł. oraz Skarbowi Państwa – Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, jak również pisemnymi motywami zapadłego rozstrzygnięcia. Nadto stwierdzenie braku legitymacji biernej po stronie pozwanych nie rodziło konieczności rozważania zgłoszonych zarzutów przedawnienia oraz przyczynienia się do powstałej szkody.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek wyłączający obciążenie strony przegrywającej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanych. Niniejszą sprawę należało zaliczyć do kategorii zawiłych zarówno pod kątem faktycznym, jak i prawnym. Przemawia za tym w szczególności fakt, że w jej toku żadna ze stron reprezentowanych przez fachowych pełnomocników nie odniosła się do okoliczności istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia, a determinujących ostateczny wynik procesu (kwestia zjazdu z drogi publicznej). Nadto nie można stracić z pola widzenia trudnej sytuacji materialnej powoda oraz negatywnych następstw, jakie ujawniły się w jego życiu w związku ze zdarzeniem z dnia 8 lutego 2012 roku. W świetle tych okoliczności obciążenie W. K. kosztami procesu pozostawałoby w opozycji do elementarnego poczucia sprawiedliwości.